

ההולכים לפני המחנה: פלוגת הסיור של "בני אור"¹⁶¹

מבצע "צוק איתן" היה מלכתחילה בבחינת מערכה צבאית להגנת הבית: התושבים של יישובי עוטף עזה ויתר תושבי מדינת ישראל היו הקורבנות של חמאס, שביצעה שוב ושוב פיגועים ברמות שונות של הצלחה.

למסקנה הזאת הגיע סא"ל דניאל נחמיה מפקד פלוגת הסיור של החטיבה (הפלס"ר). הוא הגיע למסקנה הזאת עוד לפני שניתן שם למבצע, ואף לפני שהחטיבה אורגנה כצוות קרב חטיבתי, שאליו סופחו כוחות המילואים שהשלימו את סדר-הכוחות שלה לקראת היציאה לקרב. נחמיה עשה את כל מסלול הלחימה והפיקוד בפלוגת הסיור של חטיבה 500. הוא קיבל את הפיקוד על פלוגת הסיור החטיבתית כבר ב-2003. כתושב קיבוץ זיקים היה מבצע "צוק איתן" עבורו בבחינת מלחמה על הבית במובן הבסיסי ביותר של המושג.

דניאל נחמיה היה כנראה איש המילואים הראשון שהיה מעורב בלחימה לפני שנשלחו צווי 8 ליעדיהם. הוא סיפר שהמלחמה פשוט הגיעה אליו לביתו: "ב-8 ביולי 2014 בבוקר הייתה מתיחות בזיקים. כתושבי עוטף עזה 12 שנים, וכבעלה של בת זיקים פיתחתי רגישות כלפי האירועים הביטחוניים. וכך, באותו הבוקר לפני צאתי לעבודה בתל-אביב, ביקשה ממני לילך לחזור מוקדם הביתה, ואני נענית. בכל יום שלישי בערב נפגשים לארוחת ערב משותפת בחדר האוכל, ואחריה "קפה גן" - מפגשים של חברים וילדים לקפה ועוגה ולקשקושים. תושבי זיקים חוו מדי פעם התרעות צבע אדום במהלך ארוחת ערב בחדר האוכל. ההודעה שהגיעה בשעה 19:00 לביפרים של חברי כיתת הכוננות על חדירה מן הים הייתה מדאיגה במיוחד. כולם התפנו במהירות לבתיהם במהירות רבה וננעלו בחדרי הביטחון.

נחמיה שחזר: "פיניתי את לילך אשתי ואת שלושת ילדיי הביתה למרחב המוגן

ומיד לאחר מכן קפצתי לעמדה המערבית של הקיבוץ, שם רואים ושומעים הכול, ילדיי [...] המוגן [...], הכול. התעדכנתי מחבר כיתת הכוננות על הקרב המתרחש בחוף. עוד לפני שכיתת הכוננות הספיקה לתאם עם הצבא את גזרות ההגנה על היישוב החלה הפגזה מדויקת מאוד של פצצות מרגמה. ההפגזה ליוותה את החדירה. תחילה נחתה ההפגזה בחוף, ולאחר מכן התקדמה מזרחה עד גדר הקיבוץ, וגרמה הרס רב לתשתיות.

נפילת רקטות קסאם, שהן נשק סטטיסטי מאוד, אינה דבר יוצא דופן בעוטף עזה, אבל שימוש בפצצות מרגמה במטרה לחפות על התקפה קרקעית, הוא אירוע מסוג שונה לחלוטין. בהמשך הערב חזרתי הביתה למשפחתי והודעתי ללילך שבהפוגה הראשונה (שהגיעה רק ב־11 בלילה) אנחנו מתפנים. התקשרתי למפקדי, אל"ם גיא חסון מפקד החטיבה מתוך הממ"ד, סיפרתי לו על אירועי החדירה לזיקים וביקשתי שידאג לגייס אותנו בהקדם כי הפעם זה הכי אישי שזה יכול להיות.

בלילה כאשר התרעות הצבע האדום הפכו דלילות יותר, יצאנו עם הילדים לעבר המרכז. מהחנייה ניתן היה לראות את החברים הברזילאים אצל ג'וני במרפסת ביחד עם קבוצת חיילים וכמה עיתונאים תופסים את הראש בייאוש לא רק מההתקפה הפראית של חמאס אלא גם מניצחונה המוחץ של נבחרת גרמניה על ברזיל 1:7. במשחקי המונדיאל. אין ספק שזה היה יום קשה ביישובי עוטף עזה."

האור הירוק לגיוס אנשי הסיירת ניתן, והכול החל לדהור קדימה במהירות מטורפת.

כאשר ניתן האישור לגייס את חיילי המילואים של החטיבה - בפלס"ר הכול כבר היה מוכן. בין היתר גיוס המפקדים שהקדים את הגיוס הטלפוני. "מרגע שהופעל החייגן ההיענות הייתה מהירה וגייסנו בזמן שיא את כל 124 החיילים ביחידה. לא היה אפילו מקרה אחד שבו חייל לא התייצב. לוחמים שהיו בחו"ל עלו על הטיסה הראשונה לארץ, והצטרפו אלינו בזמן".

חרף המורכבות של גיוס החירום הכול התבצע במהירות רבה. החיילים הגיעו לשיזפון מכל קצות הארץ. הם הצטיידו והועברו במהירות לבסיס האימונים המרכזי של זרועות היבשה בצאלים (מל"י) לאימון לחימה לפני מבצע. בתוכנית המקורית הוקצו 24 שעות בלבד לגיוס, ו־24 שעות נוספות לאימון, והיחידה עמדה בכך. ההנחה הזאת התבססה על ההערכה שלנוהל הקרב ייוותרו עוד 24 שעות, ולאחר מכן תתחיל כניסת הכוחות לקרב. בפועל, בעקבות שלוש דחיות במועד הכניסה לקרב, ניתן היה לקיים נוהל קרב ארוך יותר, ולהשלים פערים באימונים ובהצטיידות.

היחידה הייתה חריגה מבחינות רבות נוספות. פלס"ר 460, הסיירת של החטיבה, הייתה מלכתחילה יחידה מיוחדת שיעודה היה איסוף מודיעין שטח קרבי לשם בניית תמונת מצבו של האויב ולשם השמדתו. היעדים של הסיירת נקבעו על־ידי מפקד החטיבה בצי"חים שלו ובהתאם להתפתחות הקרב. כאשר החל מבצע "צוק איתן" שימש סא"ל דניאל נחמיה זה עשר שנים כמפקד הסיירת במפקדת הפלוגה היו לוחמים ותיקים מאוד נוספים: סרן עופר איפרגן המפל"ג, שהיה אחראי על ניהול הלחימה של הצוותים ממפקדת החטיבה בשטח, "הקדמית"; סרן נועם רותם הסמ"פ שבהתאם לתפיסת ההפעלה של הכוח נלחם יחד עם החפ"ק והצוותים בתוך הגזרה החטיבתית; רס"ל יוגב לביא הקמ"ן, איש מודיעין שטח מהטובים בתחומו; סרן עומרי לפידות הקמב"ץ שהרג באירועי "מגן 12" ב־2003 2 מחבלים בהתקפת המוצב במחסום ארז; וסרן יהב מאירי קצין ההכשרות. יחד עם המפקדה כלל סגל הפיקוד חמישה מפקדי צוותים. שלושה מהם היו מנוסים וותיקים: רס"ל אופיר ברנט מפקד צוות 2, סרן ישראל בן שושן מפקד צוות 3 ורס"ל רונן פרייבורג מפקד צוות 5. נוסף אליהם, נכללו בסדר הכוחות של היחידה גם שני מפקדי צוותים חדשים: סגן ישראל קאופמן מפקד צוות 1 וסגן אהרון בירנבאום מפקד צוות 3. זה היה אירוע המילואים השני בחייהם.

ערב המבצע, בוצעו שינויי היערכות נרחבים בפלס"ר. נעשתה החלפה של צוותים כפי שנדרש מדי כמה שנים. לפיכך ערב המבצע שלושה צוותים בלבד היו אורגניים, צוות אחד נבנה מחדש לקראת המבצע, והצוות האחרון הגיע כשירות המילואים הראשון שלו.

מבנה היחידה חייב את מפקדיה לעסוק תוך כדי גיוס החירום, ההצטיידות והכנת התוכניות גם ביצירת אורגניות פנים צוותית בצוותים החדשים בכל צורות הקרב - שטח פתוח, שטח בנוי, שטחים סגורים ביום ובלילה. המצב הזה לא היה פשוט כאשר מביאים בחשבון שלכל חייל בכל צוות בסיירת יש מעבר לפק"ל הלחימה שלו תפקיד נוסף מעולם הסיוור. לפיכך פעל סא"ל נחמיה מלכתחילה במרץ רב כדי לנצל את הזמן ולהתאמן ביעילות.

יחידת מילואים בחטיבה סדירה חייבת בעת הפעלה בחירום להדביק מהר את הקצב. נחמיה ולוחמיו התמודדו עם הפער הזה בעת גיוס החירום במלחמת לבנון השנייה ובמבצע "עמוד ענן". לכן ביקשו וקיבלו אישור לגייס מוקדם את מפקדת הפלס"ר שהצטרפה למפקדת החטיבה בקבוצות התכנון השונות במחנה רעים. את הבקשה הזאת הציג כאמור מפקד הפלס"ר בשיחת טלפון שקיים מן הממ"ד שבביתו עם המח"ט בשעה שעל זיקים ניתכו פצצות מרגמה וחוליית מחבלים עמדה לתקוף את היישוב.

תפיסת ההפעלה של הפלס"ר, שסוכמה ותואמה עם מפקדת החטיבה זמן קצר מאוד לפני הגיוס, כללה את המרכיבים הבאים:

1. איסוף מקדים המלווה על-ידי צוותי חוץ ("צוותי ישראל") ממרחב היישובים הישראליים לתוך שטח הרצועה (2 צוותים).
2. איסוף אחר מקצה קווי הלחימה החטיבתיים לשם השמדת האויב וכדי לתת מענה למטלות שיטיל המח"ט על הצוותים (צי"חים) (שני צוותים).
3. עתודה לסבב משימות קישור, ניתוב ואבטחת מפקדות (צוות אחד).

בפלס"ר העדיפו תמיד שהפעילות בשטח תיעשה בחתימה נמוכה ככל האפשר, ואף פיתחו מומחיות בכך. הגישה הזאת יושמה אפילו באירועים רועשים במיוחד כאשר החטיבה כולה בהתקפה, או במקרים שבהם הוכנסו כלי צמ"ה כבדים, כמו דחפורים, כאשר גדוד פזור מסביב. תפקיד היחידה היה להילחם על הצי"חים ולא אתר אויב. לא ניתן היה לבצע את המשימה שלא מהמקום המוגדר והמיועד, ולא ניתן היה לקיים את המשימה לאורך זמן מנקודה ספציפית בלי לסכן את הכוח ללא עבודה בחתימה נמוכה.

בהתאם לעיקרון חשוב נוסף בתפיסת ההפעלה, ההיערכות בשטח מתחילת המבצע הייתה רגלית בלבד. הפעילות הזאת כללה נשיאה על הגב לא רק של אמצעי הלחימה, אלא גם של המים והמזון שנלקחו – זאת אף שבמהלך המבצע התניידה הסיירת גם על גבי נגמ"שים בתוך גזרת הלחימה.

אתגר נוסף שבפניו עמדה יחידת המודיעין הקרבי הייתה ההתמודדות עם אויב נעלם. הקושי הזה היה קיים לפני היציאה למבצע הזה, והורגש ביתר שאת במהלכו. התפיסה בעניין הזה התפתחה בשנים שקדמו ל"צוק איתן" – במסגרת הלקחים ממלחמת לבנון השנייה. בשדה הקרב כיום אין עוד מודיעין קרבי על כוחות מסודרים וגדולים, אלא על אויב המקיים חיי גרילה גם במהלך הלחימה, אויב הנטמע באוכלוסייה אזרחית, מסתתר בה ומחפש הזדמנויות להצלחות מקומיות.

המשמעות המבצעית הייתה לעבור מאיסוף מודיעין קרבי על מרחב, שבו פועלות מסגרות צבאיות מסודרות וגדולות של האויב, לאיתור האויב – מודיעין קרבי המתקבל באמצעות איסוף וניתוח ממושך של סימנים מעידים. הטכניקה הזאת, תוך שילוב מודיעין ממקורות מידע נוספים הוטמעה בפלס"ר. היא הופעלה ואף זכתה להצלחה שנתיים לפני המבצע בחודש של פעילות מבצעית איכותית באוגדה 91. אך למרות זאת, נוצר אתגר חדש, בעיקר לבוגרי מבצע "עופרת יצוקה", בעקבות הירידה של האויב למנהרות מתחת לפני הקרקע והיעלמותו בהן. האתגר החדש הזה באיתור האויב היה קשה מאי פעם, וגרם לתסכול רב בקרב התצפיתנים.

הסיירת, כאמור, התמודדה כבר בעבר עם משימות דומות במסגרת החטיבה ב"עמוד ענן". המבצע הזה היה ההכנה הטובה ביותר שניתן להעלות על הדעת. היחידה אומנה היטב ויצאה ללחימה מיד לאחר ביצוע תרגיל - זאת תוך יישום כמעט מושלם של מסורת האימונים הנהוגה בצה"ל של "יבש לפני רטוב". למבצע "עמוד ענן" יצאו לוחמי הסיירת מתוך סוף שבוע שאחרי תרגיל אוגדה שהתקצר עקב האירועים. הם עברו במהירות את כל התהליך של גיוס חירום, הצטיידות, אימונים, התמודדות עם נוהלי קרב וצוותי כוחות משתנים. במקביל הופעלו כמעט מיד גם צוותי האיסוף המקדים כאשר שלושה צוותי הלחימה

יחד עם החפ"ק נעצרו יחד עם החטיבה בדרך לביצוע המשימה וטרם הכניסה לרצועה עת הוכרזה הפסקת האש.

ההתמודדות עם יציאה למבצע ההוא - ארבע שנים קודם לכן אפשרה למפקדי הסיירת לשכלל את התהליכים, למקד את האימונים, ובעיקר להקל על המעבר המנטלי משגרה לחירום בכניסה למבצע.

היתרון הזה הורגש במפקדת הפלס"ר ובקרב המפקדים והלוחמים הבוגרים שררה תחושה בריאה של "שידור חוזר". הניסיון שנרכש במבצע עמוד ענן" כלל גם את הדחיות בביצוע משימת הכיבוש החטיבתית בדרום הרצועה ובגזרת רפיח. מפקדי הפלס"ר למדו בהחלט לנצל את הדחיות האלה כדי להתכונן טוב יותר למשימה, כל זאת בנוהל קרב שהחל אז למשך 24 שעות והסתיים ארבעה ימים לאחר מכן בלי שהתממש.

לפני שהתקבלה המשימה הראשונה של החטיבה ב"צוק איתן" שררה ציפייה דרוכה בקרב מפקדי הסיירת לחזור לתוכנית המקורית של "עמוד ענן" הציפייה הייתה שהפעם יבוצעו התוכניות במלואן עד השגת היעדים שנקבעו בעצמונה ובחוף הים.

עם היציאה לקרב, מחלק סא"ל נחמיה את צוותי הפלס"ר למשימותיהם. היעדים שנקבעו בגזרת דיר אל-בלח כללו את צוותים 4 ו-5 שנשלחו למשימות איסוף מקדים מקו היישובים וממרחב הגדר לתוך שטח הרצועה. את צוותים 1 ו-2 בקצה קווי הלחימה החטיבתיים ואת צוות 3 והחפ"ק במרכז הגזרה החטיבתית. כבר במהלך היממה הראשונה למלחמה נאלץ התמודד עם כישלון האיסוף המקדים. התברר שהעסק פשוט אינו עובד. המרחקים היו גדולים מדי לאמצעי התצפית והאיסוף של צוות 5 שאסף את המידע מקו היישובים. למגבלה הזאת נוסף המתח שנוצר עקב ריבוי חדירות אויב דרך המנהרות שהקשה על הפעילות בגזרה המרחבית. מערכת האישורים והביטולים של משימות צוות 4 ממרחב הגדר

הייתה בלתי אפשרית לבסוף אושר לו מיקום שלא אפשר לצוות לתת ערך אמיתי של איסוף מקדים ומלווה. הלקחים האלה יושמו באופן מלא, וההפעלה והתוצרים של צוותי החוץ במהלך השלישי של החטיבה (ח'אן יונס והמרפאה) השתפרו בעקבות החלפת האמצעים והסדרת ההתנהלות במרחב הגדר.

ההישגים של הפלס"ר במהלך ההשתלטות על "רכס היק" היו הגשמת חלומו של כל תצפיתן. מכיוון שתוואי השטח בעזה מישורי ובנוי בצפיפות קיימים מעט מאוד מקומות שמאפשרים כיסוי בתצפית ובאש מקצות קווי הלחימה החטיבתיים לעבר מרחב ההשפעה החטיבתי. כאשר קיבלה הסיירת את משימת השמדת המנהרה במרחב דיר אל-בלח ברור היה לקמ"ן הפלס"ר שיש לו הזדמנות פז למקם תצפיות במקום ששולט באש ובתצפית בצורה ניכרת למרחק של 2 ק"מ מערבה. הצירוף של "רכס היק", שאפשר איתור מדויק ממקום גבוה, השקט ששרר באזור והחתימה הנמוכה – כל אלה אפשרו לייצב באש ובתצפית ליצור תנאים אידיאליים להשמדת האויב, וסייעו למלא את משימת האיתור וההשמדה של המנהרה. במהלך התכנון המקדים והכנת נוהל הקרב התגלעו חילוקי דעות, ואף פרצו לא מעט ויכוחים על היכולת למקם כוח קטן במרחב מבלי שייפגע ויגביל את עבודת כוחותינו. בסופו של דבר אושרה התוכנית במפקדת האוגדה, ומשימת התצפית ב"רכס היק" יצאה לדרך.

לוחמים בסיירת מעדיפים תמיד לפעול בחתימה נמוכה ביעד, בעיקר - בדרך אל היעד. ואולם לא תמיד קיימת האפשרות הזאת בפועל. ככל שנוהל הקרב התקדם, התברר לנחמיה וללוחמיו שהדרך אל היעד כוללת תנועת יום והתקפת יום - זאת כשהלוחמים חשופים לעתים לאש האויב. הדרך אל היעד התחלקה לשני חלקים. בשל הצורך בשליטה מוקמו הצוותים 1 ו-2 בסדר תנועה לאחר פלוגת החרמ"ש. בתוכנית הקרב זה היה אמור להיות סדר התנועה עד נקודת הפיצול - משם אושר להם לנוע עצמאית אל היעד כדי לשמר

את אופי המשימה בחתימה נמוכה.

התנועה אל הגדר לאחר פלוגת החרמ"ש החלה לפנות בוקר, והייתה אטית ופחות חשאית מן המצופה. חציית הגדר כבר התרחשה באור יום. 005 מטרים לאחר החצייה נתקל צוות 2 בירי מדויק מאחד הבתים באגף. הציוד של ברנט מפקד הצוות חטף רסיסים, אך למרבה המזל הוא ויתר הלוחמים יצאו ללא פגע.

סגן מפקד החטיבה הוכוון למקור האש - ליד שכונת "בית הדודים" - ונטרל את האיום. ואולם בשל הצליפה מהמרחק ואור היום הייתה התמהמהות רבה באישור של פלוגת החרמ"ש וצוותי הפלס"ר בעקבותיה להמשיך לנוע למשימה. לאחר שלוש שעות ועיכוב משמעותי, ולאחר שיחה בין נחמיה מפקד הסיירת ובין אריה ברגר מג"ד עזוז, הגדוד המקורי היחיד של החטיבה שנותר בפיקודה הישיר, שונתה התוכנית, וניתן אישור לצוותים לנוע למשימתם יחד עם מחלקת טנקים בפיקוד סמ"פ מהגדוד של ברגר.

באיחור של שש שעות הגיעו הצוותים 1 ו-2 לבית שבו תכננו למקם את התצפית, אך בדיקה מקדימה ראשונית גילתה מיד כי הבית והחצר ממולכדים וכי לא ניתן להיאחז בהם. כמו בכל משימת איסוף קרבי, פנו הצוותים לתצפית חלופית, אשר נותחה, נלמדה ואושרה מראש. מפקד צוות 2 הוביל את הכוח לתצפית החלופית, אך כשהתקרב אליה נפתחה עליו אש - הפעם מדויקת יותר ומטווח קרוב יותר. ברנט מפקד הצוות נתן לטנק לעקוף אותו. מפקד הטנק ירה שני פגזים לעבר הבית, והירי מפסיק. בשלב הזה הבין מפקד צוות 2 שאין סיכוי לבצע את המשימה בחתימה נמוכה או שמבצעים כיבוש היעדים או שממתינים, הוא לא מצליח ליצור איתי קשר ומקבל החלטה ביחד עם המ"פ המנמ"רי שלא להמשיך במשימה.

המשימה שלא הושלמה אתגרה את סא"ל נחמיה המפקד. לנוכח ההתפתחויות והזמן הרב שחלף הוא החליט לשנות את התוכנית.

במקום הגעה רגלית ליעדים הוא אישר כניסה רכובה של חבורת הפיקוד שלו יחד עם צוות 3 למגנן הגדודי, ומשם לפגישה עם צוותים 1 ו-2 כדי לצרפם למשימה. לפנות בוקר הוא פגש את המג"ד שליווה אותו עם הטנק שלו עד המגנן הגדודי בלב אזור הלחימה. נחמיה ואנשיו ירדו בזריזות ופרקו מן הנגמ"שים במגנן את הציוד הייעודי של לוחמי הפלס"ר וחברו לצוותים. רק שם, בשיחה עם לוחמיו בפעם הראשונה הוא הבין את עומק הפער המנטלי שבין תפיסת העולם של לוחמיו ובין המשימה כפי שהוגדרה להם. נחמיה שחזר:

ניסיתי להבין ממפקדי הצוותים מדוע כוח של מחלקת טנקים ושני צוותים מהסיירת לא גומר במהירות היתקלות עם חוליית מחבלים. התשובה החד-משמעית שלהם הייתה שלחימה על הבית הייתה חושפת את העמדה שלהם, והורסת את המשימה כולה.

במענה ללוחמיו הוא הסביר שהמשימה שאותה היו אמורים לבצע בראש ובראשונה הייתה השמדת מחבלים. לדבריו, המשימה לא מולאה בשל אי הבנה:

הבנתי את הפער המנטלי. מפקדי הצוותים היו בראש של מבצע חשאי ולא של מלחמה. יתר על כן, הם יצאו למשימה לפני יותר מ-24 שעות, נתקלו פעמיים, מלכדו להם את הבית והם לא ירו אף לא כדור אחד. ביקשתי וקיבלתי אישור לעקב את מיקום הכוח ונכנסתי עם הצוותים לכבוש ברטוב איתורים סמוכים.

הפקק שבצוואר הבקבוק שוחרר. הסיירת יצאה עם תובנות חדשות לחלוטין בנוגע לדרך שבה יש למלא את המשימות. העסק עבד. הלוחמים השתחררו מן החשש להיחשף ומן המנטליות של מבצע חשאי. נחמיה אמר:

קיבלתי מחדש את הלוחמים שלי. הפעם הם היו הרבה יותר מפוכחים, מחויבים וממוקדים. אני למדתי שיעור מדהים במנהיגות צבאית. מתברר שהמקצועיות חשובה מאוד, אך לא פחות ממנה חשובה ההתאמה המנטלית לכל סיטואציה אצל כל לוחם. זה נכון לכל לוחם בצבא. זה נכון שבעתיים ביחידות מיוחדות שבהן המשקל הסגולי של כל לוחם הוא עצום.

בצהרי אותו היום שני הצוותים היו בעמדות, והצטרף אליהם צוות 3, שנכנס לאיתור החלופי של הכוח החטיבתי המערבי ביותר. נחמיה הוסיף:

מרגע זה והלאה היו לנו שלוש יממות לבצע את האיסוף הקרבי השוטף בהתאם להנחיות ולצי"חים של המח"ט. המשימות היו: את אבטוח גזרת הפעולה החטיבתית, איתור והפעלת אש ארטילריה וטנקים על זיהויים ומתן אפשרות לכוחות הסורקים לאתר את המנהרה ולהשמיד אותה.

החריקות בשלבים הראשונים של הלחימה נפסקו בימים שלאחר מכן, והמנגנון כולו המשיך לפעול ביעילות רבה. הלחימה נערכה נטו מול האויב. בכל סביבת הלחימה לא נראו כלל אזרחים נעים מחוץ לבתים, ותנועת כלי הרכב התקיימה רק כ-1 ק"מ מערבה. לכן הלוחמים הופתעו מאוד כאשר ביום השני הגיעה אל המקום אישה זקנה רכובה על חמור. מכיוון שהם היו מוסווים היטב, היא לא הבחינה בהם.

לאחר פעולת הסחה, ובלי לחשוף את העמדה, נתפסה האישה הזקנה ונבדקה כדי לברר אם היא או החמור ממולכדים. היא תושאלה על-ידי חוקר שבויים, איש יחידת המודיעין 504, שהיה בצוות הסיירת. בפני הלוחמים ניצבה דילמה: האם לשחרר את האישה הזקנה - זאת מכיוון ששחרורה היה מביא בוודאות לחשיפת הצוות כולו.

הלוחמים בחרו באפשרות המוסרית, שהייתה הרבה פחות נוחה. הם שמרו עליה במשך יממה שלמה עד שהתאפשר להעביר אותה לרשות הגדוד - זאת בתנאי המתח של לחימה ושל מארב מוסווה. האישה הוחזקה בבית החפ"ק. הלוחמים נתנו לה לאכול מהאוכל שלהם, אך מנעו ממנה לצאת מהעמדה כדי לא לחשוף את מיקומם. כמה ימים לאחר המבצע התראיינה האישה בטלוויזיה המקומית וסיפרה על היחס הטוב שקיבלה מהחיילים בעת שהותה במקום.

הלחימה במכלול הגזרות שבהן פעלו לוחמי הסיירת כללה התמודדות עם קשיים אופייניים לאזור כה צפוף. אחד מהם הוא הקושי ב"סגירת מעגלים" בין זיהוי מטרה, דיווח על איתורה המדויק וחיסולה. בשטח בנוי צפוף קשה ל"סגור מעגלים" עם גורמי אש עיליים, למשל, מסוקי קרב וכלי טיס בלתי מאוישים. הקושי הזה גרם לצוותים להתחבר לגורם האש הקטלני הזמין והיעיל ביותר שהיה בסביבתם - הטנק. הטנקיות של "סגירת מעגלים" מהירה מול הטנקים - חפיפות הדדיות שנועדו להבטיח דיוק ומניעת ירי דר־צדדי של כוחותינו וזיהוי מטרות, בעיקר תקשורת בין הלוחמים למפקדי הטנקים - התפתחו והשתפרו תוך כדי המבצע. בסוף המבצע התגבשה תובנה, שלא הייתה חד־משמעית קודם לכן: בשטח בנוי מפעילים קודם כול את אש הטנקים, ורק לאחר מכן את כל היתר. זה היה שיעור נוסף שנרכש במהלך הלחימה על־ידי הלוחמים של בני אור, הוטמע עוד במהלך הלחימה, והפך למסד ולאבן דרך בעתיד.

לאחר זמן מה שב הכוח לגזרת ח'אן יונס והחל להתכונן לקרב הבא. האירוע דימה התקפה חטיבתית וסגירה ובידוד שטחים לשם סריקות של פירים ואיתור תוואי מנהרה התקפית נוספת. ואולם הפעם המרחב הבנוי היה קרוב יותר לשטחנו, צפוף יותר וגבוה יותר. הלקחים מהלחימה ביממות הקודמות נלמדו היטב, הוטמעו ויושמו. צוות 5 חבר לצוות איסוף מיחידה 504. הידע המבצעי של הפלס"ר בהשגת מודיעין חוזי (ויזינט) והאמצעים של לוחמי יחידה

504 - הן החבירים והן הייעודיים - הפכו לשילוב מנצח. כמה שעות לפני הכניסה הצוות הפליל מטרות וירה אש מדויקת מאוד מישראל לשטח הרצועה.

התוכנית לצוותי הפנים, שנותרו בינתיים על הקו הגבול, נכתבה מחדש לפי הלקחים שהופקו ביממה הקודמת, והמתונה לאישור.

בשל המבנים הגבוהים בשטח, מורכבות פני השטח והצפיפות, הוכפלו סדרי הכוחות שהופעלו על-ידי הפלס"ר והושקעו מאמצים רבים יותר בנייתוח מצבו של האויב. בשלב הזה השתנתה התוכנית החטיבתית, וצוות הקרב החטיבתי צומצם מאוד.

במהלך השלב הזה הושלמה בהצלחה אחת המשימות האחרונות של צוות הקרב החטיבתי: השמדת מנהרת הטרור ההתקפית "מכירה סיטונאית". לאחר השמדתה ניתנה הפקודה לסגת אל מעבר לגבול. בהתאם לסדר פינוי הכוחות עזבו את השטח שלושת צוותי הפלס"ר והחפ"ק. הם היו בין הכוחות האחרונים שיצאו. בצד השני זיהו את תנועת הכוחות החוצה, ובגבולות הגזרה החלה תכונה. האויב ניסה להשיג הישג של הרגע האחרון תוך שימוש באמצעי הבדוק והזול ביותר שברשותו: מחבל מתאבד. חצי שעה לפני שהכוח עזב את עמדותיו דהר אופנוען חמוש לעבר החיילים. האופנוען נפצע, כוחותינו לא נפגעו.

נחמיה קיבל החלטה מבצעית אחרונה: בשל הרגישות והחשש מירי דו-צדדי הוא קבע כי יש לפנות בבת אחת את כל הצוותים, החפ"ק והנגמ"שים - זאת למרות הסרבול הכרוך בכך. התברר שזו הייתה החלטה נכונה. הפינוי הושלם ללא כל תקלה.

מעבר לגדר, קרוב מאוד לבית הקולקטיבי של כלל הלוחמים וקרוב לבתי הפרטי של נחמיה, חיכה ללוחמים ששבו אחרי חמישה ימי לחימה רצופים הרס"פ המיתולוגי עם מנגל והרבה בשר.

ואולם התברר שקרב עדיין לא הסתיים. בבוקר יום שישי, 1 באוגוסט 2014, הגיעו למפקדת החטיבה הידיעות על הקרב ברפיח והפעלת נוהל חניבעל. החטיבה קיבלה פקודה לרדת מיד דרומה. בבת אחת שב הפלס"ר לכוננות מבצעית, נערך בשטחי הכינוס ליד קיבוץ סופה - ממש כפי שהיה ארבע שנים קודם לכן - והמפקדים החלו לתכנן כניסה לאזור הלחימה.

ארבעת ימי הקרב של "עמוד ענן" נתנו לפלס"ר יתרון עצום היכרות מלאה של השטח, הצירים ונקודות התצפית. בנוסף, במסגרת ההכנות, הושלם המידע על האויב ותוכנה פריסת האיסוף. ואז, אחר הצהריים, בדרך המזכירה מעט את אירועי שני הסבבים הקודמים של "עמו ענן" ו"עופרת יצוקה", התקבלה הוראת הביטול - החייל החטוף נהרג, ולא תהיה כניסה לרצועה.

ימים ספורים לאחר מכן החל בהדרגה תהליך השחרור משירות המילואים הפעיל. לוחמי הפלס"ר חזרו להיות אזרחים מהשורה - עד הפעם הבאה שבה הם ייקראו לדגל, ללכת חלוצים לפני המחנה.